V. évfolyam. Kis-Czell, 1903. január 25 4. szám.

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

Megjelen minden vasárnap.

Előfizetési ár: [illegible] . . . 8 kor. | Negyedévre 2 kor. — fil.

Szerkesztőségi értekezhetni: kedd, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő: HUSS GYULA.

Jelige: Küzdelem az igazságért!

Kis-Czell, Gyarmathi-tér 76. szám. Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

Farsang.

Karneval, a vidám, bohó herczeg, mint minden esztendőben, ugy az idén is, kalendáriumi pontossággal beköszöntött, magával hozvan széles jókedvét, sugárzó derüjét, gondtalan pajkosságát. A szunnyadó élet egyszeriben neki pezsdül, föleleventil, megujhodik. A fiatalság arczára kiül a hamisitatlan boldogság, féktelen örömmámor érzete. Megnyilik végtelen sora a mulatságoknak, bálozásoknak, dinom-dánomoknak.

A farsang az ifjuságot egy csapásra föléleszti tunyaságából, álmosságából, fásultságából. A tükörsima parketten a zene csábos hangja s bűbajos varázslata mellett megszédul a fiatalság és tánczra perdül. A forgó, keringő, tánczoló vére örulettes iramodással beszaladja az egész testet, a szív nevesebbem lüktet, a kebel erőteljesebben zihál, a szem csodás fényben ragyog és szokatlan lánggal ég, a gondolatok szabadabban és változatosabban röpködnek, száguldanak az agyban és az arczon tüzes piros rózsák szine [illegible]

Szép, tagadhatatlan szép a farsang megannyi tarka-barkaságaival, bohókás mulatozásaival, pajzó jókedvével, buflejtő, gondölő örömeivel. A lányok ugy vélik, hogy egyszer élnek, az ifjak azt kurjongatják, hogy sok'se halunk meg és tánczolják a bostont. A gondos szülők több érdekkel, mint anélkül, tekintik lányaik lábművészetét, mig számos fiatal ember a szimatolás terére lép s következésképp azon spekulál, vajjon a 6—8—16—20.000 koronák közül, melyik pénzösszeggel tánczoljon többet és melyik summának udvaroljon nagyobb becsülettel.

Mig a bálozások szinhelyein szakad a lukk-topán, mig néhány vadonatuj selyembluz és ifju elázik, tömérdek pénzt, port és italt nyelvén el, addig a poshadt, egészségtelen légkörü, fütetlen szobákban kétségbeesett, leasszott, soványképü emberek kuporodnak, a hidegtől meggémberedett tagokkal, az éhségtől korgó gyomrokkal és várják a megváltó segitséget, — maguk sem tudván: honnan, merről?

A farsangi mulatozók, vidám tánczolók hogy is gondolhatnának a szegény, nyomorult, istenverte emberekre, kiknek alig futja a betevő falatra és sokszor megelégednének azzal, ha száraz, kemény kenyér helyett lágy fehér kenyeret ehetnének.

Hol van az önzetlenség? A könyörületesség, a humanizmus érzete a bálozóknál? Egyéb gondjuk nincs, mint hogy valamelyikük a szünóra alatt, mikor az egész társaság eszik-iszik és hüti magát, felállana és egy lelkes, komoly hangu beszédben röviden megemlékeznék a szerencsétlen, földhöz ragadt, sulyos sorsu emberekről és néhány fillér könyöradományt kérve innen is, onnan is, ami elenyészőleg csekély áldozat (nem is merjük mondani, hogy kötelesség), mikor annyi és oly fölös mennyiségü pénzt kidobálnak.

Talán nem nevetnék ki a fölszólalót a többiek és bár fanyar mosolylyal és keserenyés derüvel az arczon, a legtöbben sikerültnek tartanák az ötletet és ki-ki kedve és tetszése szerint járulna a szegények részére gyüjtendő adományokhoz.

A farsangi mulatságok helyénvalóak, czélszerűek, egyszer esztendőben, néhány hetet eltölthetünk gondtalan mulatozásban. Létjogosultságukat nem vitatjuk, nem kár-

TARCZA.

A pénztáros.

Irta: Salamon Ferencz.

— Kanizsa — Székesfehérvár — Budapest felé! — Tessék jegyeket váltani!

— Pinczér . . . fizetek . . . kellner . . . Zahlen . . . Pezt . . . hé — hangzik az utasokkal teli vasuti étterem minden zugából Az utasok czókmókjukat magukhoz rántva, lázas sietséggel igyekeznek a pénztár elé, mielőbb óhajtvan a menetjegy birtokaba jutni, de az átkozott vaskorlát és esetleg egy szál rendőr betartják a nemr, rangra és korra való tekintet nélküli szigoru egymásutánt.

Elsőnek jutott ez alkalommal egy somogymegyei vaskalapos atyafi Pátróból, az ottani viseletnek megfelelően, szürben, bundában boeskorban és gatyában. Zsirtól csurgó hajának egyrésze szabadon verdesi vállait, mig másik része kuruczosan, szarufésüvel megerősitett tekercsek alakjában ékiti halántékait; vasvilla módjára kifent bajuszszálai pedig hosszuságra nézve még óriási karimáju vaskalapjat is tulszárnyalják

Apropos vaskalap! Már több izben alkalmazom e szót anélkül, hogy ahhoz bővebb magyarázatot adnék, miáltal közeli a veszély, hogy egyik-másik jámbor olvasó a pátróiak eme nem mindig s ártalmatlan fejdiszét még holmi középkori sisaknak tartja.

Mielőtt azonban a vaskalap leirasába fognék, magának Pátrónak rövid hely- és néprajzával kedveskedem, mely talán nem lesz egész erdeknélküli és ami fő, legkisebb mértékben sem tulhajtott, vagy kiszineczett.

Pátró tehát egy kics fekvésü falu Somogyországban, mely nemcsak arról nevezetes, hogy lakói egyfelé-egyig nemesek (boeskoros nömösök), hanem arról is, hogy a néhány száz lelket számláló lakóság csupán három családnévre hal gat. Pátróban u. i. nincs más csak Dömötörfy, Bebők és Horváth familia. Hogy egymástól a sok hasonnevű nömös megkülönböztethető legyen, mindegyik egy-egy csuf nevet (epitheon ornáns) kap, pl. van Dömötörfy János réklis, Dömötörfy János firer, Dömötörfy János kondás stb. A magyar paraszt gyermekeit tudvalevőleg nem keresztelteti Himér, Adolár, Taksony, Eudóxia, Euphrosina stb. névre, hanem csak Jancsi, Ferkó, Jóska, Böske, Kata stb. nevekre. Ezáltal termé z.teszen ujabb komplikáczió támad, mert a sok Dömötörfy János első szülött fia szintén János lesz. Ha tehát Dömötörfy János réklis hasonnevü fiáról vagy Böske leányáról kivánnak a pátróink megemlékezni azt teszik imigyen: Dömötörfy János réklis Jancsi-, Dömötörfy János réklis Böske stb.

Még egy nevezetessége Pátrónak az, hogy egyedüli községe Somogynak, annak a Kupa vármegyének, mely a legutóbbi követválasztásig 8 választó kerületből 8 ellenzéki képviselőt küldött a diétára, — mely mindig kormánypárti volt.

Ekkora vergaut után visszatérhetek a vaskalap leirásához. A vaskalap tehát egy, a tótokéhoz hasonló, lapos tetejü posztóföveg körülbelül 20—25 cmtr széles karimával, mely azon ujon, — tehát használatba vétel előtt — mindaddig főzetik ki egy 25% bélzsir, 25% tökmagolaj, 25% terpentin és 25% faggyuból álló keverékben, mig a nevéhez illő keménységet és körülbelül 5—6 kgrm suyt el nem éri. Már most a szél sem viszi le oly könnyen az ember fejéről, meg aztán holmi korcsmai vagy egyéb verekedés alkalmával még nyomatékos argumentum (argumentum ad hominem) gyanánt is szolgálhat.

A vaskalap egyébként a hagyatéki leltár tárgyát is képezi és mint olyan apáról-fiura száll az elsőszülöttség szimbolumát képezvén.

*

Végre megnyilik a pénztár. A pénztáros, a „kiszoszt- nem oszt" leghosszabb kerüléke miatt kissé megkésett, ijedten látja — félrehuzva a függönyt — a szokatlan nagyszámu utazóközönséget és megkettőztetett gyorsasággal szándékolja jegyeit kiadni.

A pénztáros megakarván őket ijeszteni, s azt mondja:

Figyelem! Eddig még sehol és soha nem létezett, hogy tiszta gyapjukelméből egy férfi öltönyre való szövetet lehetett volna kapni 4 frt 50 áron, mint most.

Löwenstein J. és fiai divatáru kereskedésében Kis-Czellben.

hoztatjuk, de valóban széppé, magasztossá, fenköltté tenné a bálozásokat az a körülmény, hogy a befolyt tiszta jövedelmet nagyobbrészt az elhagyottak, árvák, gyámoltalanok fölsegélyezésére, istápolására forditanók.

Azzal a nemes, humánus czéllal kellene a fiatalságnak táncozolnia, hogy vidám mulatozása nyomán áldás fakadjon s azzal a jelmondattal kellene perdülnie a parketten, hogy: „Ti izzadtatok mi értünk, most mi izzadunk ti értettek!

Levél Amerikából.

(Folyt. és vége.)

Városunk ugyanoly éghajlattal bir, mint Budapest, azonban tekintettel arra, hogy az óriás terjedelmü Érie tó partján fekszik, erősebb telünk van és mégis a faházak eléggé melegek.

Hogy egy épitő-társaság a keresletnek megfelelő tőkével rendelkezhessen, az hivatalnokai népszerüségétől függ; mert a teljesen befizetett részvények után legalább 5% ot biztosit, a felmondási kikötéssel elhelyezett betét után 5%-ot, (az igy betett összeg felmondás nélkül bármikor kivehető) a helyi bankok és pénzintézetek betétekre vonatkozó kamatlába 4%.

A kezelési költségek fedezésére szolgál a reszvényesek által belépésükkor fizetendő 25 czent minden részvény után, a kölcsönvevők által minden megszavazott 100 dollár után egyszersmindenkorra fizetendő egy dollárnyi dij es a kamat különbözet, valamint a kamatok kamatjának jövedelme; mert a kölcsönvevő igaz, hogy 6% kamatot fizet, azonban havi törlesztéseket tesz s igy a havi törlesztések czimen befolyt összeg ujra kölcsön adatván, szinte kamatot hoz; az adós 12 hónapon át fizet kamatot az egész összegért, holott az havonként csekély különbözetet az adós megsem érzi, mert az ő havi 10 dollárja, ha azt takarékba teszi, az év végén alig hozna néhány csent kamatot.

A havi törlesztéseken kivül pontosan kell fizetnie mindennemü az ingatlanságot terhelő adót, illetéket és tüzbiztositást s ha ezt elmulasztaná, a társaságnak joga van helyette ilynemü fizetéseket teljesiteni, — amiért azonban 5% kamat számittatik.

Ez dióhélyban az amerikai épitő szövetkezetek s abalyzata, — hozzátéendő meg, hogy személyi (váltó) hitelt nem szabad nyujtaniok.

Ha figyelembe vesszük, hogy a példaként felállitott ház és telek arendája havonként 12—15 dollár, azonnal szenbetünik, hogy 300 dollárnyi befektetés után ugyszólván a házbérlettel megveszi és kifizeti házát; otthonra tesz szert s azt se tudja, hogyan jutott hozzá, mert valahol kell lakni, lakbért kell fizetni. Sokan vannak természetesen akiknél az első 3—400 dollár is hiányzik, ezek veszik a törlesztéses részvényeket s midőn már (5—6 részvényük lévén) megtakaritották a havi befizetésekkel a szükséges összeget, — ami ugyan időbe kerül, — lassanként mégis eljuthatnak oda hogy a saját házukba költözhetnek; — de ezen intézmény nagyban fejleszti a takarékossági hajlamot s a szegény ember minden nélkülözhető pénzét ide rakja be, mert az ily intézet csak fekvőségre adhat kölcsönt, amelynek biztossága, tekintettel a havi törlesztésekre, hónapról hónapra javul. Megjegyzendő még, hogy bárminemü ingatlanra is, nem adható nagyobb kölcsön, 5000 dollárnál s a szövetkezetek szivesebben fogadják a kisebb összegü kölcsönöket.

Irásdij stbi czafrang nincs, a becslő biztosok a megszavazott kölcsön után fizetendő 1% ból dijaztatnak; fizetéses hivatalnokok: a titkár, aki egyuttal pénztárnok és könyvelő is, legalább a kezdetben, mig az üzlet menete nem kiván meg segédszemélyzetet. Az igazgatók dijtalanul szolgálnak és jövedelmök befektetett részvényeik utján kerül ki. A titkár kezesség mellett kezeli a társulat vagyonát, készpénz azonban igen kevés kell, hogy kezei között legyen s ha volna készpénz, az az igazgatóság által meghatározandó pénzintézetnél kamatra helyezendő el.

Szokásos dolog, hogy ily szövetkezet szoros összeköttetésben van egy nagyobb penzintézettel, sőt mindennapi dolog, hogy a szövetkezet vezetői, vezérfiai azon bizonyos pénzintézetnek s igy azon esetben, ha a kereslet nagyobb lenne, mint aminőt a szövetkezet nyujtani képes, a már telekkönyvileg biztositott követeléseire a pénzintézet 4% kamatra kölcsönzi a szükséges összeget s igy segitik a humánus czélu szövetkezetet

Jótékonyczélu, betegsegélyző egyletek és munkás szövetkezetek (a volt magyar czeheknek csaknem magyar Uniók), tőkéiket az épitő-társulatoknál helyezik el, ezáltal is hozzájárulnak a munkásosztály anyagi gyarapodásához.

Nem tudom van-e? de ha nincs, miért ne lehetne otthon ilyenféle alapon s övetkezetet szervezni, — azonban nem egy tucat nagyfizetésü hivatalnok javára, hanem humanitási szempontból, a közjó érdekében. Otthon a bürokratizmus végtelen nagy szerepet játszik s a tömérdek felesleges hivatalnok s az ezzel összeköttött kezelési rendszer emészti fel a jövedelem nagy részet, ugy a kisebb pénzintézeteknél, — amelyek különben különféle dijak czimén felszámitott járulékok czégére alatt uzsorát üznek, — mint a nagyobb gyáriparnál is; otthon a hivatalnoknak kisebb hivatalnoka — s a szolgának kisebb szolgája van; — a vidéki, — a városi vezértitkár, vagy vezérigazgató uraknak nem volt szokásuk a felekkel közvetlenül érintkezni. — (Nem tudom változtak e a viszonyok ez irányban) s a hitelt

---

— Nem, lehet!

— Nem? Hát tuggya mit tekintetes uram, hogy a vasutnak ollan nagy kargya ne lögyék, vögyék vissza az egyik czédulát az asszony maj akkor csántikál haza!

A pénztáros végre visszaveszi a jegyeket, kiadja a pénzt és meg nem hogy hallkan holmi ostoba parasztfélét ne mormogjon, de nem oly halkan, hogy az atyan meg ne hallja; ki megsértett önérzettel és a pénzének immár birtokában imigyen szól:

— Hallja a zur! En nem vaok paraszt, mer nálunk Pátróba csak nömös bocskor rugi a port.“ Mög aztán ne izéljön ám e csöppet se. Vót nékőm már illen sipkással dógom, mint maga. Mikor fon vótam Pestön a kiállitásba oszt fölütem a ménküvasutba, osztég egyet köptem, hát rám kaját egy sipkás hogy asszongya: halli itt nem szabad ám köpkönnyi, már mivel hogy ki van irval. Hát mondok, az má tiszta szent igaz, hogy ki van irval, de az nincs ki irval, hogy bagóznyi nem löhessék, má peig ha az embör bagozik, akkor köpnyi csak muszáj...

— Hová?

— Szöröncsés jó napot adjuk a zuristen, egészségére kévánom az éczczakai nyugodalmat mint közönségösen.

— Hová utazik?

Hat köröm at ággal ett vótam a surdi vásáron, eppár lovat akartam vönnyi, de hát derágálottam ukct, hát mondok mög-mög haza ballagnék, mán minthogy masinánék.

— De mi közöm nekem ehhez, hová utazik?

— Hát haza.

— De hol az a haza?

— Pátróba köröm tisztölette.

— Patró? Hisz az nem is állomás?

— Nem bion köröm szeretetvel, pedig mennyire hüzeködtünk, hogy oda is csinyajanak kiállást, de...

— Ne fecsegjen már oly sokat, hanem mondja szaporán melyik a Pátróhoz legközelebbi állomás?

— Gyékényes.

— No hála az Égnek. 20 kr. itt van la.

— Tekintetös ur, nem lösz sok érte? Tavai mikor a Göbölös komámnál vótam disznótoron csak 18 kr. vót, nát azuta fömönt az ára?

— Itt nem lehet alkudni, siessen már

De az atyafi cseppet se látszik sietni. Vallának egy rángása által hátra vetődik, mely alkalommal a szürének jobb felöli ujjában lévő kulacs nagyot koppan a szomszédos ur czilinderjén, kigombolja bundáját és mellesének (lájbijának) legbelső zsebéből kivon egy házi vászonból készült zacskót azt szétvonja és belöle nagy ovatosan minden darabot megforditva (hátha piczula) krajczárokban olvassa le a menetárt. Elteszi a jegyét és zacskóját, begombolja a bundáját és helyrerázva szürét hiu reményekre jogositja a tisztviselőt, ki nagyot lélekzik, gondolván, megszabadul egy unalmas utastól, ki drága idejéből egymaga 10 perczet elrabolt, holott ez idő alatt 20 embert is továbbithatott volna.

— No menjen odáb, Isten áldja!

— Megkövetem a tekintötes urat, ott ül a sarokban az anyjukom, az Örzse, a tavali kendőráztatáskor szög mönt a lábába, nem tud gyalogónyi, — annak is adjék e czédulat.

— Hát nem tud egyszerre kérni, — rivalg rá dühösen a pénztáros, ki mérgébe majd a komposteurbe harap és már előre fél a pénz elővétel és eltevés untató manőverjétől, mely az előbbitől csakugyan csupán annyiban különbözik, hogy a kulacs most nem czilindert, — ennek birtokosa óvatosabb lett — hanem egy éltesebb kisasszony karjain édesen szendergő mopszli fejet sujt.

— Tovább, tovább! — Mindaddig hangzik e biztató, nogató szó, mig kiürül a csarnok és az imént még oly mozgalmas jelenetet, néma csend váltja fel, melyet csak egy a sarokban gubbaszkodó pereczes inas ásitása szakit meg, ki a még el nem adott készletével a két óra mulva ugyanazon irányban induló vonatot illetve annak utasait várja.

Két óra mulva a pénztár zöld függönye ismét félre lebben. A pénztáros ijedtében majd hanyatt vágódik, azt hiszi rémlátomása van, mert először is kit pillant meg? Dömötörfy János réklist az előbb akadékoskodó pátói atyafit és ennek életepárját, Örzsét.

— Hát maguk szerencsétlenek, még mindig itt vannak?

— Itt.

— Hát miért nem utaztak el?

— Mér? Hát tekintetes uram nem tudi, möllen az asszony? Alig, hogy kiléptünk a pellonyba, hát szömközt gyün velünk a Göbölösné komámasszony. Tetszik ösmérni a Göbölösné komámasszonyt? Nem? No hát ha ösmerné, nem kérdené hogy mér marattunk le. Mihát e fehérnépek összegyüttek, ekeztek teréniferéni, erü, mög aru, mög amaru, — eczczöre csak emönt a vasur.

— Hát most mit akarnak?

— Hát mögkéröm a tekintetös urat, hogy mivelhogy böcsülete mán usse érünk haza, lögyék ol szives és vögyék vissza a czédulákat, maj csak e ballaggyunk gyalogszorre.

kereső kisbirtokos szaladgálhatott Pontiustól-Pilátushoz, mig végre meg lett hallgatva.

Otthon kisebb kölcsönt kötni bajos és felette költséges. Hitel nincs, — de van helyette börzespekulálás; vállalkozó szellem ha volna is, ennek utját állja a vaspántos pénzintezeti szekrény, a czopf, a bürokratizmus s ezek az uzsora megteremtői és fentartói.

Ha Magyarország ifjainak tanácsot mernék adni, azt mondanám — jöjjön Amerikába minden évben 20—25 tanult fiatal ember, éljen itt 3—5 évet saját erejéből, minden legkisebb anyagi segély nélkül, tanuljanak, dolgozzanak, szerezzenek tapasztalatokat s ha itt szerzett tapasztalatok folytán áthatva az itteni szellemtől és kiismerve az itteni munkásviszonyokat, visszatérnek a tapasztalataikat érvényesiteni akarják és tudják, tiz év mulva már nem fogják otthon ismerni a kivándorlási kérdést; mert nem azért vándorol ide a magyar, hogy csak itt legyen az idegenben és ne otthon hanem kijön keresni azt, mit otthon nem talál: kenyeret.

Legyenek otthon a viszonyok olyanok, hogy a dolgozni tudó és akaró nép megkereshesse mindennapiját, — bizony nem indul az neki a nagy világnak; hogy ez az állapot otthon megváltozzék, egy nagy reformációra van szükség, mely kell hogy emberré tegyen minden embert, hiszen mindnyájan egyformán születünk; eldobjon sok ósdi fogalmat, szárnyát vágja a bürokratizmusnak és senki se tartsa méltóságán alólinak, szégyennek a munkát, me y nemesit.

De nem akarom tovább untatni; mint fentebb irám, nagy és nemes irányu czikkének olvasása vitt arra, hogy becses figyelmét a fentiekre fölhivjam, melyek után vagyok

tisztelő honfitársa

Perczel Lajos

HIREK.

— **Községi elöljárók választása.** Kis-Czellben a községi elöljárók választása héttőn ment végbe a közönség élénk érdeklődése mellett. A birói állásra, mint azt már jeleztük is lapunkban, két jelölt volt: Pálovits József és Szalay József. Szalay József jelöltsége azonban nem volt komolyan számba vehető, amennyiben Szalay, a nála járt pártjának kijelentette, hogy nem kivánja magát nagy elfoglaltsága miatt a birói állásra jelöl tetni. Igy történt azután, hogy a választás napján, egyedüli komoly jelölt csak Pálovits József vbiró volt, kit azután egyhangulag ujból városbiróvá meg is választottak. A pénztárosi állásra ismét Nagy Gyula választatott meg. Helyettes biróul Gróf Károlyt választották. Az elöljáróság tagjai lettek: Benkő Ferencz, Szabó Lajos, Szarka József, Tóth Antal, Mészáros János és dr. Hetthésy Elek. — Talán mondanunk is feles eges, hogy a választások lezajlása után magyaros áldo más következett.

— **Biró-válas tások.** A kis-czelli járás területén most folynak a községekben a birók és az elöljáróságok megválasztása. A választásokat ma fejezik be, az eredményt hirlapunk jövő számában közölni fogjuk. Jánosházán kedden ment végbe a biró-választás, amely alkalommal a község birójává Rauch Lajos iparos választatott meg.

— **Vasutasok tánczvigalma.** A m. kir. államvasutak kis-czelli altisztikara által saját temetkezési egyletük javára rendezett tánczvigalom tegnap éjjel folyt le a vasuti vendéglő éttermében. A tánczvigalomról bővebb tudósitást hirlapunk jövő vasárnapi számában hozunk.

— **Daléstély.** Meghivó. A kis-czelli „férfi Dalkör" 1903. febr. 7-én a Korona-szálloda nagytermében saját pénztára javára hangversenynyel egybekötött zártkörü tánczmulatságot rendez. Belépő dij: személyjegy 2 korona, családjegy 2 kor. Felülfizetéseket köszönettel fogadunk és hirlapilag nyugtázunk. Kezdete pontban este 8 órakor. Jegyek előre válthatók: Gáyer Gyula, Német Márkus, Blettler L. Pál és Rózsa Sándor urak kereskedésében és este a pénztárnál. — Az estély műsora a következő:

1. Gáty Zoltán: Magyar nyitány II. Előadják: I. hegedü Gáty Zoltán, II. hegedü Migály Károly, III. hegedü Rácz Dezső, fuvola Kupecz Gyula, cello Gáty István, harmonium Hettlinger József urak; zongorán kisérik Bisitzky Aranka és Gayer Mariska urhölgyek.

2. Káldy Gyula: Balogh Ádám nótája. (Kurucz dal 1709.) Előadja a kis-czel i férfi dalkör.

3. „Czitera kettős." Előadják: Dautschbauer Emilia urhölgy és Georgovits József ur.

4. „Magyar népdalok." a) Őszi rózsa . . . b) Buza közé száll . . . c) Ide csal, oda csal . . . Előadja: Boer Pál ur.

5. Huber Károly: „Részletek „Kunok" cz. operából. Előadják: I. hegedü Gáty Zoltán, II. hegedü Rácz Dezső főgymn. tanár urak, zongorán kiséri Bisiczky Janka urhölgy

6. Csengery Gy.: „Szerelmes zongoramester," vig monológ; előadja ifj. Reich Imre ur. zongorán kiséri Gayer Mariska urhölgy.

7. „Magyar népdalok." Tilinkon előadja: Pais Géza ur.

8. Mendelssohn: „Török bordal." Előadja: a kis-czelli férfi dalkör.

— **Hitközségi gyülés.** A jánosházai izr. hitközség folyó hó 10-én tartotta közgyülését amely alkalommal választották meg a hitközség tisztviselőit is. A választáson a jánosházai nábobnak, az ismert Csalnyer tátinak a pártja jutott kormányra s igy most az ismeretes Csalnyer és Piócza czég viszi a vezető szerepet a jánosházai izr. hitközségnél. A hitközség szivszorongva várja a Csalnyer és Piócza üdvös (?) működése által reá háramló áldásokat?!

— **Korcsolya-bál.** A „kis-czelli Korcsolyázó egyesület." 1903. évi február 2-án, a Hungária-szálló termeiben, saját czéljai javára tánczestélyt rendez. A rendező-bizottság az alábbi névsort foglalja magában:

Zathureczky Géza elnök. Kelemen Tivadar alelnök. Várallyay Pál pénztáros. Bisitzky Ödön, dr. Brunner Ferencz. Csupor Aladár, dr Deutsch Soma, Gáyer Gyula, Halzl Jenő, dr. Hetthéssy Elek, Heimler Ernő, Hofhauser Sándor, Huchthausen Ede, Katona Fülöp, Keresztély János, dr. Király János, Korai Arnold, Lengyel Mór, Loránt Gyula, Nagy József, Németh Ferencz, dr. Ostffy Lajos, dr. Pletnits Ferencz, Pramenics Ferencz. Reindl István, Röh Pál, Sauer Gusztáv, Scheiber Jenő, dr. Scheiber Zsigmond, Schleiffer Kálmán, dr. Szabó Imre, Teplitzky József, Travnik Gyula. ifj. Tory György, Takács Samu, dr. Udránszky Sándor, Véber Kálmán

— **Mőkedvelői előadás.** A f. hó 18-án, a jánosházai iparos- és kereskedő ifjuság Önképző köre által tartott műkedvelői előadás erkölcsileg kitünően sikerült. Anyagilag nem igen lehetett ugyanezt konstatálni, mert az összes bevétel 115 kor. 60 fillért tett ki, melyből a kiadások levonása után nem sok maradhatott; de ez a derék műkedvelőket nem keseritette el annyira, hogy áldott jó kedvvel kora hajnalig ne mulathattak volna.

— **Követésre méltó példa.** Gouth István nemes-magasi földbirtokos szép jelét adta nemes szivének és áldozatkészségének. Ugyanis a vönöczki ág. evang. hitközség templomára uj tornyot csináltatott, miután Gouth István édes anyja, néhai Gouth Sándorné, született Benkő Terézia vönöczki születésü volt, annak emlékét megörökitendő, az uj toronyba egy harangot csináltat a saját költségén. Tekintve az összeg nagyságát (kb. 1200—1600 koronába kerül a harang) mindenesetre maradandó emléket állit ezzel néhai édes anyjának a jótékony adakozó és ezzel egyuttal örök hálára kötelezi maga iránt is a vönöczki ág. evang. hitközséget. A jó tett önmagát dicséri.

— **Adófizetők figyelmébe.** Ezennel figyelmeztetjük mindazon adófizetőket, akiknek ingatlanaikon teher van, hogy a vallomási-iveket e hó 30-ig okvetlen beadják a városházához, mert ennek elmulasztása esetén a teher után általuk fizetett adó nem lesz leirva.

— **Fizetésképtelenség.** A bécsi hitelezői védegylet jelentése szerint, a szombathelyi ismert Fröhlich és Stauber divatáru kereskedő czég fizetésképtelen lett. A Fröhlich és Stauber czég husz éve áll fent a szombathelyi piaczon.

— **Jó étvágyu vendég.** A mult hét egyik napján, egy fiatal bércs legény állitott be a kis-czelli Zsoldos-féle sörödébe, helyet foglalt a vendéglő asztalánál és enni kért. A vendéglős kocsonyát kinált a vendégnek, mit az szivesen fogadott. letette a nyakában lógott tarisznyát és kibujtatott belőle egy fél kenyeret s ezzel megkezdte a kocsonya bekebelezését. A kocsonyát alig néhány percz alatt eltüntette a jóétvágyu legény s utána kérte a másikat is. Egy rövid félóra alatt öt tányér kocsonyát kebelezett be a vendég és vele együtt eltünt a fél kenyér is, amely Zsoldos bátyánk szerint — bizonyosan nyomott vagy 3 kilogrammot. A jó étvágyu vendég még néhány krigli sörrel fürösztötte meg gyomrát s mint aki jól végezte dolgát, felálott, fizetett s ment az utjára. A jó étvágyu legény, a szomszédos veszprémmegyei Adorjánházára való.

— **Hány tanitó van Magyarországon?** A legujabb statisztika szerint a mult évben Magyarország népiskoláiban 29,003 tanitó működött. — Ezek közül az elemi iskolákban tanitott 26,002, a felső népiskolákban 116, a polgári iskolákban 2325. — Ezek közül férfi 22,899, nő pedig 6175.

— **Hogyan itatják Rezin a lovacskát?** „Keszthelyi Hirlap" laptársunkból vettük át az alábbi humoros közleményt, mely a zalamegyei Rezi községben történt „eseményről" szól:

Rátótnak régi dicsősége hol késtél még az éji homályban? . . . Elborult a te vidám glóriád már akkor, midőn a hajnali ködben a rezi-i alabárdos vitézek agyonverték a muffot, amikor a lusta gebét benzinnel serkentette volna ügetésre egy naiv bácsi, vagy amikor a tüzifecskendő megszökött a vándorlóval. Mai megemlékezésünknek is regényes fekvésed az oka, kedves szomszéd falunk, Rezi, mert ha nem lenne olyan hepe-hupás, dimbes-dombos, hegyes-völgyes az utczád, mint amilyen, hát Péter bácsi másképpen itatta volna meg a kedves kis ponni lovát, mint a hogy megitatta. A dolog ugyan szüret után történt, de csak most irta meg nekünk a rezei-i Anonimus, hogy milyen furfangos ember a Péter bá', aki a mártonnapi vásárkor vett egy átvonuló köszörüstől egy kis ponni lovat 40 forintokért. A kis paczi azelőtt zongora-verklit huzott, vont faluról-falura és apró lábacskái tánczlépésekhez szoktak; tehát nagy gondolkodóba esett a deczemberi pogány időkben Péter bácsi, — aki csősz a rezi-i határban — mikor észrevette, hogy mindenfelé sikos van, a kut dombon, — a lónak meg „innya kő." Pitli nem volt a háznál

— vagy tán nem is tartotta illendőnek Péter bácsi, hogy helyébe vigye az italt a ponninak — s gyors elhatározással huzott ki egy rozzant kocsiszant a félszer alól s deszkát rakott rá [illegible] alacsonyi szánkora állitotta és szép csendesen huzta a kút felé — itatni. Kora reggel volt az idő — kevés ember járt az utczán, de mégis látta a furcsa utazást az az éjjeli őr, ki a neki tulajdonitott muff kivégzést váltig tagadja és tréfálkozni kezdett Péter bácsival, hogy:

— Igy itatják Reziben a „luat"?

— Igy hát, hirös, — csak nem engedhetem, hogy kitörje a lábát a kedves lovam ezen a sikos jégen — jobb lesz ha segitesz huzni a dombra — gyere má'!

— Huzza csak ke' maga; — a muffnál is én segitettem, de meg is bántam már, mert a karmacsiak mindig avval öldöznek.

— Dejszen keedet is lerajzoli ám majd valami borzas piktor, hogyan szánkáztatja meg a gazda a lovát a rezi-i dombon.

A dolog igy történt, aki nem hiszi járjon utánna, de Reziben ne kérdezősködjék, mert megjárja. Péter bácsi neve pedig a rezi-i halhatatlanok krónikájában méltán számithat megörökitésre.

Árverési hirdetmény-kivonat.

A kis czelli kir. járóság mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy a Sárvári Első Takarékpénztár végrehajtatónak Móger István és neje Házy Erzsébet végrehajtást szenvedő elleni 3700 kor. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a kis-czelli kir. járásbiróság területén levő a mersei 339. sz [illegible] számu házas [illegible] alatt foglalt ingatlanra 817 kor. és a 399/a. hrsz. alatt foglalt ingatlanra 1110 koronában ezennel megállapitott kikiáltási arban az árverés elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1903. évi márczius 13-ik napján

délelőtt 9 órakor Merse községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak a becsár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX t.-cz 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt m kir. igazságügyminisztériréndelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy — 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbiróság mint tkvi hatóság Kis-Czellben, 1903. évi január 2 én.

Dr. UDRÁNSZKY, kir. albiró.

Eladó ház!

KIS-CZELLBEN,

a Dömölki-utczában,

o o o szabad kézből örök áron o o o

kedvező feltételek mellett

azonnal eladó

a Fischer-féle sarokház,

amely üzlethelyiségnek is felette alkalmas.

Venni szándékozóknak bővebb felvilágositással szolgál:

Német Márkus

divatkereskedő, Kis-Czell.

1—6

Bus Boldizsár

épület- és butor-asztalos,

— — koporsó-raktara — —

KIS-CZELL (régi takarékpénztári épület).

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy épület- és butor-asztalos mühelyemmel kapcsolatban

koporsó raktárt

is rendeztem be. Elvállalom temetések teljes rendezését a legolcsóbb ártól kezdve. A n. é. közönség szives pártfogását kérve maradtam illő tisztelettel;

Bus Boldizsár

épület- és butor-asztalos

4—10 koporsó raktára; KIS-CZELL.

Meghivás!

A Kemenesaljai Takarékpénztár

t. részvényesei **1903. február hó 7-én d. u. 3 órakor Kis-Czellben**, a Takarékpénztár saját házában levő üzlethelyiségében tartandó

XIII. rendes közgyülésére

tisztelettel meghivatnak.

Napirend:

1. Ü ési elnök, s 3 jegyzőkönyv hitelesitő választása.
2. Az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések tárgyalása.
3. Az 1902. évre vonatkozó számalások s mérleg előterjesztése, nyeremény felosztás és a felmentvény megadása.
4. Az igazgatósági elnok s 2—3 igazgatósági tag megválasztása.
5. Az igazgatóság dijazásának megállapitása az 1903. évre.
6. A felügyelő bizottság megválasztása egy évre.

Kis Czelliben, 1903. évi január hó 15 én.

AZ IGAZGATÓSÁG

A zárszámadás, a felügyelő bizottság és igazgatósági jelentések az intézet helyiségében kifüggesztettek s bárki által megtekinthetők.

MEGVAN!

ezzel kezdte sok beteg, a ki a *Vértes* féle *Sósborszesz* (Ferenczpálinkát) szaz meg százféle nyavalya ellen használta és a használat által *megszabadult a bajatol.* Annyi köszönő levelet hozott és hoz még mindennap a pósta — urtól, parasztól — hazánk minden részéből, ugy mint a külföld legtávolyibb országaiból — hogy egy könyvcsináz tele lenne vele, ha mind lenyomatnank. de csak utóljából szedtünk elő egy párt abba a kis füzetbe, a melyet mindenkinek, aki azt kéri, a póstan ingyen küldünk be, s amely füzetke egyszersmind bőven leirja, mely alkalommal és hogyan lehet a Sósborszeszt használni.

A Vértes-féle Sósborszesz, különleges készitési módjánál fogva, a legjobb sikerrel használtatik, mint fajdalomcsillapitó *bedörzsölés*, illetőleg *borogatás: kösszöny, csús, meghulés, nyilamlás, szurás, szaggatás* ellen, *fejfájás, bénulas, ficsamodás, gyulladas, daganatok, mell- és torokbántalmak* eller. *Levélhordó, Batona, kerékpáros, vadász* meg minden járó-kelő ember elfáradt tagjaiba uj erőt önt. — Miut kitünő, kellemes, *piperecsikk* a legjobb szolgálatot teszi a *fejbőr* erősitésére elpusztitja a hajhullást okozó korpát; jó a száj ápolására, mert ha 5—10 cseppet teszünk egy pohár vizbe, kellemes, fölfrisitő, a szájat és fogat tisztitó szájvizünk van.

Belsőleg a Vértes-féle Sósborszesz nagyon használ *gyomorgörcs, hasmenés, rossznullét fejfájás* ellen, mint kellemes *izitő stal* stb. Különös Istenáldása arra felé, ahol nincsen jó ivóviz, mint p. o. az Alföldön. — mert ha pár cseppet a vizbe öntunk, megöli a sok káros haczillust és ezaltal az élvezhetlen, egészségtelen vizet ártalmatlanná és ihatóvá teszi.

Általában véve a Vértes-féle Sósborszesz majdnem minden bajnál használható első segitségül. Belsőleg egy néhány csepp veendő czukorra vagy vizre, külsőleg pedig egyszerűen bedörzsöljük, hogy a baj elmuljék.

Nem csoda tehát hogy az, aki ezen *legkitünőbb, legmegbizhatóbb* és *mindenre jó* házi szert csak egyszer is használta, teljes meggyőződésel vallja:

[illegible]lele Sósborszesz kell nekem es **semmi más!**

Igaz-e, hogy drágább a Vértes-féle Sósborszesz a másénál? — Legalább ugy mondja egyik-másik clárusitó, a kinek az állitólag olcsóbb portékánál nagyobb a haszna és czért a közönséget rábeszéli, hogy azt a rossz portékáját vegye. Pedig hát ez sem igaz Tudja a magyar ember, hogy olcsó husnak hig a leve és hogy a hatásos czéljának megfelelő szer soha sem drága. A Vértes-féle Sósborszesz azért sem dragább, hanem még olcsóbb is más fajtáknál, mert daczára annak, hogy az üvege kisebb, a Vértes féle Sósborszesz sokkal hosszabb idejig tart, mert erősebb és igy abból *sokkal kevesebb* kell, mint más fajtából. Bedörzsölésre például a tőbbiből egy evőkanálnyi kell, a Vértes-féle Sósborszeszből elegendő egy kávéskanálnyi; szajvizre 5, legfeljebb 10 csepp kell a Vértes-féle Sósborszeszből, más fajtaódl legalább háromszor annyi. Azért egy üveg Vértes féle Sósborszesz, a csekélyebb mennyiség daczára, a sokkal nagyobb ereje és hatása folytán, sokkal tovább tart, mint más fajtáju vele egyáru, nagyobb üveg is, igy mégis olcsóbb más fajtánál, *minden* tekintetben.

Kicsibe kimérve a Vértes-féle Sósborszeszt *sehol* sem lehet kapni, hanem csak 30 filléres, egy és két koronás eredeti üvegekben. — Ezek csak akkor valódiak, ha a mellékelve lenyomtatatott *parosztvédjegy* és „Vértes" sor rajtok és a skatulyákon látható. — Vértes-féle Sósborszesz egyike azon ritka magyar különlegességeknek, amelyet nemcsak itthon, hanem külföldön mindenütt keresnek, megbecsülnek és nem régiben megint

Ostende-, Róma-, Páris- és London-ban

az ottani kiállitason *első dijakkal*: diszoklevéllel, diszkereszttel és arany-éremmel lett kitüntetve. — 1 egyszerü üveg *Vértes*-féle Sósborszesz kimerito használati utasitással együtt 1 kor.; 1 dupla üveg 2½-szer annyi tartalommal mint egy egyszerü 2 kor.; 1 próbaüvecske 30 fill. Kapható a gyógyszertárakban és fűszerkereskedésekben, **Kis-Czellben Nagy Gyula** ur kereskedésében, **Jánosházán**: Fogy. Szövetkezetnél, általában ott, hol plakátok a fenti védjegygyel láthatók és közvetlen:

VÉRTES L. Sas-gyógysz. Lugoson. 6—50

Nyomatott a kiadótulajdonos „Vörösmarty"-könyvnyomda és hirlapkiadó vállalat gyorssajtóján Devecserben, 1903.